

Parlamentul
Republicii Moldova

NGJ-07 nr. 635
6 decembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul legii privind modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2023 nr. 359/2022 (nr.426 din 29.11.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele.

1. *Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr.932/2023, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.*

2. *Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2023, nr.359/2022.*

Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat pentru ajustarea surselor de finanțare a soldului bugetului de stat pentru anul 2023, urmare a debursării tranșelor de diversificare (integral) și de urgență (parțial) din împrumutul acordat conform Acordului încheiat între Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ratificat prin Legea nr.206/2022. Împrumutul nominalizat are drept scop menținerea securității energetice a Republicii Moldova prin asigurarea alimentării neîntrerupte cu gaze naturale a consumatorilor în perioada 2023-2024.

Astfel, proiectul de lege prevede majorarea volumului împrumuturilor externe și recreditarea S.A. „Energom” în cadrul proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale în Republica Moldova” cu 2051288,0 mii lei. Mijloacele respective sunt destinate suplinirii rezervelor strategice de gaze naturale pentru perioada rece a anului (2023-2024), achiziționate de către S.A. „Energom”. Drept urmare, necesită a fi ajustat soldul datoriei externe la situația din 31.12.2023, respectiv proiectul prevede modificarea indicatorilor stabiliți la art.8 din Legea bugetului de stat pentru anul 2023, nr.359/2022.

Conform estimărilor, soldul datoriei de stat externe la situația din 31.12.2023 nu va depăși 74 523,8 mii. lei (3 959,8 mii. dolari SUA), înregistrând o majorare cu 5 727,4 mii.

lei sau 8,3% față de valoarea precizată pentru sfârșitul anului 2023. Majorarea respectivă constituie tranșele integrale ale împrumutului acordat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, posibil a fi debursate conform Acordului sus-menționat în cazul apariției riscurilor de aprovizionare cu gaze naturale. Ca urmare, ponderea soldului datoriei de stat în PIB la situația din 31.12.2023 va constitui 36,7% și se va majora față de valoarea precizată cu 1,9 %.

Totodată, în structura datoriei de stat, la finele anului 2023, ponderea datoriei de stat externe va constitui 65,1 la sută, iar a datoriei de stat interne va constitui 34,9 la sută.

3. Prezentul proiect se atribuie la categoria legilor organice, examinarea și adoptarea cărora țin de competența exclusivă a Parlamentului.

4. *Cu referire la respectarea procedurii de înaintare* a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității de respectare a următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:

1) Proiectul de lege a fost supus expertizelor juridice și anticorupție, conform art.34 și art.35 din Legea nr.100/2017.

2) Potrivit art.61 alin.(3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, procedurile de elaborare, prezentare și adoptare a legilor privind modificarea bugetelor sunt similare celor pentru legile bugetare anuale.

Potrivit alin.(5) din același articol, în cadrul unui an bugetar pot fi efectuate, de regulă, cel mult două modificări ale bugetelor componente ale bugetului public național, care se adoptă, de regulă, nu mai degrabă de 1 iulie și nu mai târziu de 15 noiembrie, cu excepția cazurilor prevăzute la art.69 alin.(4). Acest proiect de lege va fi al șaselea act normativ de modificare a Legii nr.359/2023.

3) Totodată, potrivit art.38 alin.(1) din Legea nr.181/2014 și art.9 din Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, plafonul datoriei de stat și cel al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar se aprobă prin legea bugetului de stat pe anul respectiv.

Majorarea limitei datoriei de stat interne se va reflecta în modificările ulterioare ale legii bugetului de stat pe anul respectiv.

4) La examinarea proiectului de lege în lectura a 2-a, se va ține cont de prevederile art.131 din Constituție, H.C.C. nr.19/1999, nr.29/2001, nr.28/2020, precum și de alin.(2)-(6) ale art.58 din Regulamentul Parlamentului privind existența avizului pozitiv al Guvernului la amendamentele care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, drept condiție obligatorie pentru adoptarea acestora de Parlament.

Potrivit Curții Constituționale, în cadrul procedurilor legislative în domeniul bugetar, prevederile alin.(4) din art.131 din Constituție stabilesc o dependență decizională directă a Parlamentului față de Guvern, în sensul în care existența acceptului prealabil al Guvernului în privința amendamentelor sau propunerilor legislative care implică majorarea sau reducerea cheltuielilor, a veniturilor sau a împrumuturilor reprezintă o condiție imperativă,

de la care legislativul nu poate deroga în procesul aprobării bugetului public național. Nerespectarea acestei condiții constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție în materie de legiferare în domeniul bugetar (a se vedea HCC nr.2 din 28 ianuarie 2014, §§ 48 și 74).

Proiectul poate fi înaintat spre examinare în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, conform procedurii regulamentare.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.: I. Gălușcă (tel.:579)

Proiectul
conform procedurii regulamentare.